

CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH ELEMENTÓW BUDŻETU

ROLNICTWO

W 2014 przeprowadzono działalność informacyjną dla rolników w zakresie dopłat obszarowych i dopłat do materiału siewnego, badań próbek glebowych wykonanych przez okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Łodzi.

W Gminnym Centrum Informacji zorganizowano punkt konsultacyjny dla rolników w zakresie wypełnienia wniosków o dopłaty obszarowe, z pomocy którego skorzystało 515 osób.

W ramach zaplanowanych wydatków wypłacono rolnikom środki z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego. Zadanie było w całości finansowane dotacją celową z budżetu państwa.

Wśród mieszkańców rozpowszechniono informację na temat projektu „program rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”. Ponadto zorganizowane zostało spotkanie dla hodowców trzody chlewnej z przedstawicielami powiatowej inspekcji weterynaryjnej dotyczącej afrykańskiego pomoru świń.

W ramach zaplanowanych wydatków opłacono koszty związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych oraz składkę na rzecz Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego.

WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, GAZ I WODĘ

W ramach utrzymania stacji uzdatniania i poboru wody poniesiono wydatki na zakup energii elektrycznej, konserwację stacji trafo, monitoring oraz na ubezpieczenie majątku gminy. W II kwartale poniesione zostały koszty przyłączenia do istniejącej sieci wodociągowej budynku komunalnego w Kamocinku.

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Wydatki bieżące

1. W celu zwalczania śliskości zimowej, przygotowano mieszankę piachu z solą, w ilości około 100 ton, z czego część rozwieziono w miejsca niebezpieczne na drogach gminnych t.j. skrzyżowania, łuki pionowe i poziome, przystanki komunikacji oraz wiadukty drogowe w miejscowościach: Brzoza–Papieże, Władysławów, Polesie–Bąkowiec, Bąkowiec. Ponadto wykonano prace związane z zimowym utrzymaniem dróg , polegające na ich odśnieżaniu i zwalczaniu gołoledzi. Na początku sezonu zimowego ustawiono siatki przeciwnieźne w ciągu drogi Piotrków Tryb.- Łask na odcinku Piotrków Tryb - Gutów Duży.
2. Ustawiono znaki drogowe:
  - tablice miejscowości – 5 szt. (Dziwle, Lubonia, Kobyłki),
  - znak ostrzegawczy – A-17 ustęp pierwszeństwa (Wola Kamocka),
  - elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego - oznaczenie skrajni drogi - 4 szt. (Papieże – Kamocin, Papieże),
  - znak ostrzegawczy – A-7 na odcinku droga krajowa Nr 12 - Majków Średni,
  - ostrzegawcze -3 szt. (Majdany 1 szt., Wola Bykowska 2 szt.),
  - zakazu 1szt. (Wola Bykowska),

- znak drogowy U-9b (ograniczenie skrajni poziomej drogi) wraz z naprawą uszkodzonego pobocza w Lubanowie.
3. Wykonano remont bieżący dróg tłuczniem dolomitowym: Boryszów – Boryszów Nowa Wieś, Boryszów Nowa Wieś – Dziewuliny, Zaborów, Dziewuliny, Kamocin, Gutów Duży- Gutów Mały, Kociołki, Ostrów „ Góry”, Kafar – Karlin, Papieże – Imielnia, Krzeczów k/cmentarza, Polesie, Grabica -Lutosławice Rządowe, Olendry (pobocza), Brzoza – Kafar, Kamocin – Przydatki, Krzeczów, Majdany – Gutów Duży, Szydłów – Gomulin, Kobyłki, Kociołki.
  4. Wykonywano na bieżąco wyrównanie i profilowanie nawierzchni dróg tłuczniowych i gruntowych, równiarką drogową.
  5. Wykonano remonty nawierzchni bitumicznych, masą asfaltową na zimno, na następujących ciągach drogowych: Lutosławice Rządowe przez wieś, Papieże – Brzoza, Władysławów, droga krajowa Nr 12 - Majków Średni – Majków Folwark.
  6. Wykonano remonty bieżące żwirem na drogach: Boryszówek – Krzeczów, Wola Kamocka, Lubonia, Gutów – Rawicz, Zaborów, Grabica, Krzeczów, Szydłów, Kamocin – Przydatki, Kobyłki, Wola Kamocka, Lutosławice Rządowe, Lubanów, Ostrów – „Cegielnia”.
  7. Uzupelnienie-utwardzenie poboczy dróg gminnych tłuczniem kamiennym – dolomitowym w miejscowościach: Twardosławice – Majków Duży, od drogi krajowej nr 12 do Polesia, Lubanów – Papieże.
  8. Uporządkowano odwodnienie skrzyżowania poprzez wykopanie rowu przydrożnego i ścięcie poboczy w miejscowości Boryszów Nowa Wieś. Wykopano rowy przydrożne w miejscowościach: Twardosławice, Olendry, Kafar – Karlin.
  9. Wycięto krzaki i uporządkowano teren pasa drogowego w ciągu dróg: Dziwle – Bleszyn, Grabica – Lubonia, Boryszów Nowa Wieś, Grabica – Dziwle, Majdany przez wieś, Krzeczów – Zaborów, Grabica – Lubonia – Dziwle, Majdany Kolonia – Bleszyn, Szydłów – Majków Średni, Grabica-droga do Lecznicy, Grabica – Majdany, Boryszów – Boryszówek, Twardosławice, Majków Średni – Majków Duży, Boryszów – Rusociny, Zaborów – Cisowa, Kamocin – Przydatki, Szydłów- Szydłów Kolonia, Szydłów – Gomulin, skrzyżowanie Boryszów – Boryszów Nowa Wieś, we wsi Kamocinek.
  10. Uporządkowano teren pasów drogowych poprzez posprzątanie i zebranie śmieci oraz kamieni w ciągu dróg: Grabica – Dziwle, Lubanów – Papieże, Grabica – Majdany, Dziwle – Majdany, Majków Średni – Majków Folwark, Bleszyn – Żeronie, Maleniec – Lesieniec.
  11. Posprzątano i uporządkowano wszystkie przystanki autobusowe na terenie Gminy Grabica. Odnowiono przystanki w ciągu drogi krajowej nr 12 oraz przy drodze powiatowej w Lutosławicach Rządowych.
  12. Wykoszono pobocza dróg zarządzanych przez Gminę Grabica oraz skarpy rzeki Grabi na odcinku od oczyszczalni ścieków do drogi nr 12.
  13. Wykonano naprawę, poprzez ułożenie nowych przepustów drogowych na drogach:
    - Rusociny – Boryszów Nowa Wieś – Ø 400,
    - Szydłów – Gomulin – Ø 400 PCV,
    - w Rusocinach – Ø 600,
    - Ø 600 w m. Cisowa (przedłużenie istniejącego przepustu),
    - Ø 400 DK nr 12 – Majków Średni – 2 szt.,
    - Ø 400 Kamocinek – Cisowa - 12 szt. ,
    - Ø 400 Majków Średni – Majków Duży – 4 szt.
 oraz przełożono zbieracze melioracyjne pod drogą Kamocinek – Cisowa.
  14. Posadzono 90 szt. drzew na terenach dla których właścicielem jest Gmina Grabica w miejscowości Lubonia.

15. Zabezpieczono drzewa w parku w miejscowości Brzoza przed działaniem bobrów.
16. Oznakowano słupkami betonowymi z napisem „ pas drogowy” odcinek drogi Kamocinek – Cisowa „ Borki”, Cisowa – Praca.
17. W dniu 06 czerwca 2014 r. zawarto z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych „ PEUK” S.A. z siedzibą w Piotrkowie Tryb. umowę na wykonanie robót budowlanych polegających na remontach częściowych dróg gminnych w miejscach wskazanych przez Zamawiającego, na terenie Gminy Grabica. W dniu 25 września 2014 r. dokonano odbioru technicznego zrealizowanego zakresu remontów częściowych nawierzchni bitumicznych, na drogach zarządzanych przez Gminę Grabica. Zakres robót dotyczył:
  - 1) położenia nakładek bitumicznych w miejscowościach:
    - Boryszów – Boryszów Nowa Wieś 419 mb,
    - Krzepczów Nowy 540 mb,
    - Cisowa – Szydłów 394 mb,
    - Bąkowiec 509 mb,
    - Wola Bykowska- Władysławów 536 mb;
  - 2) remontu częściowego drogi gminnej na odcinku DK nr 12-Majków Średni-Majków Duży – dł. ok.1800 mb.;
  - 3) remontu nawierzchni drogi na odcinku Kamocinek–Cisowa, dł. ok. 1400 mb.;
  - 4) remontu nawierzchni drogi w Grabicy – do Lecznicy – 100 mb.

Wydatki majątkowe:

1. W roku budżetowym w celu wykonywania prac związanych z bieżącym utrzymaniem dróg gmina zakupiła niżej wymieniony sprzęt drogowy:
  - ciągnik rolniczy ZETOR Proxima Plus 110,
  - kosiarkę bijakową na wysięgniku „ KUHN” ,
  - pług do odśnieżania.
2. W wyniku rozstrzygniętego przetargu nieograniczonego wyłoniono wykonawcę przebudowy drogi gminnej na odcinku Grabica – Majdany t.j. Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych z Piotrkowa Tryb. W dniu 18.09.2014 r. dokonano odbioru końcowego robót drogowych wykonanych na tej drodze. Zakres robót obejmował wykonanie: robót pomiarowych, robót ziemnych, podbudowy tłuczniowej, warstw nawierzchni bitumicznej, wiążącej o grubości 3 cm, formowanie i utwardzenie poboczy, oznakowania pionowego. Termin realizacji robót zgodnie z umową ustalono do 31 sierpnia 2014 r. Roboty wykonano w terminie.
3. W dniu 26.06.2014 r. dokonano odbioru końcowego II ETAPU przebudowy drogi, odcinek Kamocin – Szydłów Kolonia. Wykonawcą robót było Przedsiębiorstwo Robót Drogowych „PEUK” S.A. z siedzibą w Piotrkowie Tryb. Zakres robót obejmował wykonanie: robót pomiarowych, robót ziemnych, podbudowy tłuczniowej, warstwa nawierzchni bitumicznej, wiążącej o grubości 3 cm, formowanie i utwardzenie poboczy oraz oznakowania pionowego. Termin realizacji robót zgodnie z umową ustalono do 31 sierpnia 2014 r. Roboty wykonano w terminie.
4. Na podstawie zawartych umów zlecono przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Projektowe i Nadzór w Budownictwie, Grzegorz Rudzki z siedzibą w Sulejowie wykonanie dokumentacji projektowych dróg:
  - Krzepczów – Kamocinek,
  - Żeronie – Kociołki.
5. W związku z planowanym opracowaniem dokumentacji projektowej drogi Cisowa-Praca w roku budżetowym poniesiono wydatki na wyznaczenie granic pasa drogowego.

6. Z budżetu gminy udzielono dotacji celowej Powiatowi Piotrkowskiemu na przebudowę drogi powiatowej Nr 1911E na odcinku Mzurki-Krzepczów.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Poniesione wydatki dotyczyły usług remontowych budynków mieszkalnych będących własnością gminy. W ramach prac wykonano wymianę okien. Ponadto zlecono wykonanie usługi polegającej na serwisowaniu urządzeń grzewczych.

ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Poniesione w 2014 roku wydatki obejmują głównie:

- funkcjonowanie Rady Gminy i komisji (diety, materiały kancelaryjne),
- utrzymanie administracji i obsługi Urzędu Gminy (płace i pochodne, podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie),
- zaopatrzenie materiałowe (papier i materiały biurowe, druki, toner, środki utrzymania czystości, prenumerata czasopism),
- utrzymanie budynku Urzędu i mienia ruchomego (opłaty za energię elektryczną, ogrzewanie, ubezpieczenia, eksploatacja samochodów służbowych, zabezpieczenie alarmowe, dozór wizyjny),
- zakup sprzętu biurowego i jego eksploatację (części, naprawy, serwis),
- koszty połączeń telefonicznych i teleinformatycznych, usług pocztowych i obsługi bankowej,
- obsługę prawną,
- zakup drobnych akcesoriów komputerowych.

W 2014 roku odbyło się:

- 8 sesji Rady Gminy,
- 15 posiedzeń komisji stałych Rady Gminy,
- 3 narady sołtysów.

Wydatki majątkowe:

W roku budżetowym zakupiono niezbędny sprzęt komputerowy oraz licencje programów użytkowych niezbędnych dla zapewnienia bieżącego funkcjonowania urzędu.

URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ ORAZ SĄDOWNICTWA

W ramach realizowanych przez gminę zadań zleconych, w roku 2014 poniesiono wydatki na prowadzenie stałego rejestru wyborców związane m.in. z serwisowaniem programu do ewidencji ludności. Ponadto wydatkowano środki na przeprowadzenie wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz na wójtów burmistrzów i prezydentów finansowanych przez budżet państwa.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

W zakresie wydatkowania środków budżetowych przeznaczonych na wyposażenie, utrzymanie gotowości bojowej oraz strażnic w jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Grabica zrealizowano następujące zadania:

1. Prowadzono utrzymanie strażnic – z przyznanych w budżecie środków finansowych na 2014 roku skorzystało 6 jednostek.
2. Wyposażono jednostki w sprzęt ppoż oraz poniesiono wydatki na utrzymanie gotowości bojowej, a w szczególności:
  - zakupiono paliwo, oleje, płyny, smary i inne akcesoria do samochodów bojowych w 9 jednostkach,
  - zawartych zostało 16 umów OC na samochody pożarnicze,
  - pokryte zostały koszty okresowych badań technicznych samochodów,
  - zakupiono paliwo i oleje silnikowe do motopomp dla 19 jednostek OSP oraz pozostałego sprzętu takiego jak: akumulatory, prostowniki, hełmy.
  - 4 jednostki OSP otrzymały zwrot kosztów ogrzewania garaży,
  - z budżetu gminy pokryte zostały koszty naprawy i obsługi samochodów bojowych w Krzepczowie, Zaborowie,
  - zakupiono ubrania UPS węże strażackie oraz rozdzielacze kulowe,
  - prowadzone były okresowe badania techniczne aparatów powietrznych w 3 OSP oraz sprzętu gaśniczego,
  - pokryte zostały koszty ubezpieczenia NNW dla członków wszystkich jednostek OSP tj. 19 drużyn, po 8 strażaków każda,
  - wypłacone zostały wynagrodzenia z tytułu umów – zleceń dla kierowców – konserwatorów (9 strażaków),
  - z budżetu gminy pokryte zostały koszty organizacji i przeprowadzenia eliminacji gminnych Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej przeznaczonego dla młodzieży szkolnej (nagrody, upominki i dyplomy),
  - wypłacono ekwiwalent za udział w akcjach ratowniczych - 64 wyjazdy jednostek OSP, oraz pokryto koszty badań lekarskich (OSP Grabica, OSP Lubanów).

W zakresie spraw obronnych, OC i zarządzania kryzysowego wykonano: plan ewakuacji III stopnia, plan szkolenia obronnego oraz plan szkolenia OC. Ponadto poniesiono wydatki utrzymania telefonu komórkowego do pełnienia stałych dyżurów w ramach zarządzania kryzysowego.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

Szkoły podstawowe

Z budżetu realizowano wydatki na prowadzenie 4 szkół podstawowych w Boryszowie, Brzozie, Szydłowie i Woli Kamockiej, do których uczęszczało 382 uczniów. Liczba oddziałów szkolnych wynosiła 24, a średnia liczebność oddziału 15,92.

Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych

Do czterech oddziałów zerowych przy szkołach podstawowych w 2014 roku uczęszczało 145 dzieci. Z tej liczby 100 to dzieci w wieku 3-5 lat.

Gimnazja

Do Gimnazjum w Szydłowie w 2014 roku uczęszczało 166 uczniów. Liczba oddziałów wynosiła 6, a średnia liczebność oddziału 27,67.

Znaczącą kwotą w budżecie jest dotacja podmiotowa dla Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Brzoza i Okolice na prowadzenie Społecznego Gimnazjum w Brzozie funkcjonującego na terenie gminy, do którego uczęszczało 50 uczniów.

We wszystkich trzech rozdziałach klasyfikacji budżetowej: szkołach podstawowych, oddziałach przedszkolnych oraz gimnazjum zaplanowano niezbędne

wydatki bieżące związane z podstawowym funkcjonowaniem jednostek, a w szczególności na:

- wypłatę wynagrodzeń i pochodnych, nagród dla nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi,
- wypłatę wynagrodzeń bezosobowych za prace zlecone,
- wydatki rzeczowe (zakup materiałów biurowych, oleju opałowego, pomocy dydaktycznych, akcesoriów i programów komputerowych),
- wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem szkoły (zakup energii elektrycznej, usług internetowych, pocztowych, opłaty za połączenia telefoniczne, wywóz nieczystości, przeglądy budynków i obiektów itp.),
- zakup usług zdrowotnych w tym badań okresowych oraz szkoleń dla pracowników,
- ubezpieczenie składników majątkowych i wyposażenia,
- odpis na fundusz socjalny nauczycieli oraz zatrudnionych i byłych pracowników administracji i obsługi.

Przedszkola

W planie wydatków przewidziano środki na zwrot kosztów dotacji na dzieci zamieszkałe na terenie gminy, a uczęszczające do przedszkoli publicznych i niepublicznych poza terenem gminy.

Inne formy wychowania przedszkolnego

W ramach budżetu roku 2014 udzielano dotacji podmiotowej dla Szydłowskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom „Przyjazny Kąt” na prowadzenie punktu przedszkolnego „Poziomka” w Grabicy, do którego uczęszczało 24 dzieci.

Dowożenie uczniów do szkół

Z budżetu realizowano wydatki na dowożenie uczniów do czterech szkół podstawowych, gimnazjum oraz klas zerowych. Uczniów dowożono na czterech trasach o łącznej długości 446 km. Systemem dowożenia finansowanego przez gminę objętych było 451 uczniów. Z tej liczby największą grupę stanowili uczniowie szkół podstawowych i klas zerowych (302 uczniów). Spośród 166 uczniów Gimnazjum w Szydłowie, 149 było dowożonych do szkoły.

Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół

W Gminnym Zespole Ekonomiczno-Administracyjnym Szkół w Grabicy jest na stałe zatrudnionych 3 pracowników (pełnozatrudnieni). W okresie 5 miesięcy 2014r. w Zespole był zatrudniony dodatkowo pracownik w ramach prac interwencyjnych oraz w okresie 6 miesięcy był zatrudniony pracownik na stanowisku pomocy administracyjnej. Zespół prowadził kompleksową obsługę finansowo-księgową czterech szkół podstawowych, gimnazjum oraz klas zerowych. GZEAS jest administratorem funduszu świadczeń socjalnych wszystkich placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Grabica oraz emerytowanych pracowników szkół. GZEAS z upoważnienia Rady Gminy w Grabicy prowadził indywidualne sprawy z zakresu pomocy materialnej dla uczniów oraz dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników. W ramach pomocy materialnej dla uczniów wypłacano stypendia i zasiłki szkolne oraz dofinansowania na zakup podręczników szkolnych. Zespół organizował dowożenie uczniów do szkół i prowadził zbiorowe zaopatrzenie szkół w olej opałowy.

Z budżetu wydatkowano środki na wynagrodzenia i pochodne, podstawowe wydatki rzeczowe oraz na usługi związane z funkcjonowaniem jednostki. Z budżetu GZEAS realizowano również opłaty z tytułu korzystania z pomieszczeń Gminy Grabica

Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli

W budżecie na rok 2014 utworzono fundusz na dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli zgodnie z art. 70a ustawy Karta Nauczyciela w wysokości 1 % środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Środki były

przeznaczone na dofinansowanie różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Grabica oraz zakup materiałów szkoleniowych.

Pozostała działalność

W ramach działu pozostała działalność w 2014r. wydatkowano środki na:

- odpis na fundusz świadczeń socjalnych na 38 byłych pracowników pedagogicznych szkół nauczycieli emerytów i rencistów w wysokości 5 % otrzymywanych przez nich świadczeń zgodnie z art. 53 ustawy Karta Nauczyciela, oraz 9 byłych pracowników administracji i obsługi w wysokości 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w II półroczu poprzedniego roku.
- odpis na fundusz zdrowotny nauczycieli zgodnie z art. 72 ustawy Karta Nauczyciela w wysokości 0,1% środków przeznaczonych na wynagrodzenia, z którego mogli korzystać nauczyciele zgodnie z ustalonym regulaminem.

Wydatki majątkowe

1. W roku 2014 wykonany został monitoring terenu przy SP w Woli Kamockiej.
2. W ramach realizowanego projektu przy udziale środków z budżetu UE oraz dotacji z budżetu państwa doposażony został oddział przedszkolny przy SP w Szydłowie Kolonii. Z pozyskanych środków zakupiona została m.in. kopiarka, tablica interaktywna oraz zmywarka gastronomiczna.

OCHRONA ZDROWIA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2014 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grabicy odbyła 12 posiedzeń, na których rozpatrzono:

- 47 wniosków o wydanie zezwoleń na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych dla jednostek OSP na organizowanych zabawach tanecznych,
- 7 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 1 wniosek przedsiębiorcy o wydanie jednorazowego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

GKRPA wzywała 6 osób nadużywających alkoholu w celu podjęcia leczenia odwykowego. Trzy osoby wzywane nie zgłosiły się. Pozostałe trzy przynajmniej raz zgłosiły się na posiedzenie GKRPA.

W związku z realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pokryte zostały bieżące koszty utrzymania pomieszczeń w budynku komunalnym w Kamocinie.

Działalność Punktu Konsultacyjnego w Kamocinie

Od 21.10.2003 r. w Kamocinie działa Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkotykowym oraz uwikłanych w przemoc domową czynny 2 razy w miesiącu w co drugi wtorek miesiąca w godz. 14³⁰ - 18³⁰, natomiast od maja 1 raz w miesiącu obsługiwany przez pracownika Centrum „PROGRES” z Kuluszek. W roku 2014 odbyło się 16 dyżurów, podczas których konsultanci przepracowali 68 godzin. W punkcie tym można uzyskać pomoc psychologiczną, niezbędne informacje i rady dotyczące nadużywania alkoholu, przemocy, itp., a osobom korzystającym z porad jest zapewniona pełna dyskrecja.

W roku 2014 z pomocy Punktu Konsultacyjnego skorzystało 40 osób, przeprowadzono z nimi 55 rozmów indywidualnych. Większość klientów Punktu korzystała z pomocy kilkakrotnie. Wśród klientów Punktu znalazło się:

- 5 osób uzależnionych (4 mężczyźni uzależnieni od alkoholu, 1 od gier hazardowych, w tym 2 sprawców przemocy),
- 3 osoby współuzależnione (w tym 1 ofiara przemocy),
- 1 kobieta z zaburzeniami jedzenia (kompulsywne objadanie się),
- 1 nastolatek nadużywający mediów,
- 10 osób nieletnich przejawiających trudności akceptacji siebie, zaburzenia emocjonalne, trudności relacyjne, brak motywacji do nauki lub zachowania buntownicze/agresywne,
- 4 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, przejawiająca trudności emocjonalne lub trudności w funkcjonowaniu społecznym,
- 16 rodziców uczniów szkół z terenu Gminy Grabica.

W/w klienci zgłaszali również problemy wynikające z ich funkcjonowania emocjonalnego, sytuacje trudne, czy też kryzysowe w swoim życiu, problemy wychowawcze z dziećmi, kłopoty w porozumiewaniu się i pełnieniu określonych ról.

Do najczęstszych form pomocy należały:

- rozmowy interwencyjno-motywuujące,
- terapia problemów indywidualnych,
- psychoedukacja nt. choroby alkoholowej i współuzależnienia,
- terapia zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania,
- wsparcie psychologiczne,
- poradnictwo,
- konsultacje,
- terapia podtrzymująca oraz programy rozwoju osobistego (dla osób uzależnionych po tzw. terapii podstawowej).

Dyżury psychologa w szkołach odbywały się raz w miesiącu - we wtorki w godzinach 9³⁰ – 12³⁰ w formie rozmów indywidualnych. Na konsultacje indywidualne w Szkole Podstawowej im. Wincentego Witosa w Szydłowie z psychologiem zostało zgłoszonych 5 uczniów, wszyscy to chłopcy. Na konsultacje indywidualne z psychologiem zgłosiło się również 7 rodziców. W sumie zostało przeprowadzonych 26 konsultacji psychologicznych.

Na konsultacje indywidualne w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Brzozie z psychologiem zostało zgłoszonych 10 uczniów, w tym 4 dziewczynki i 6 chłopców. Na spotkania z psychologiem zgłosiło się również 3 rodziców. W sumie zostało przeprowadzonych 37 konsultacji psychologicznych.

Na konsultacje indywidualne w Gimnazjum im. Marii Konopnickiej w Szydłowie z psychologiem zostało zgłoszonych 6 uczniów, w tym 3 dziewczynki i 3 chłopców, wszyscy to chłopcy. Na konsultacje indywidualne z psychologiem zgłosiło się również 3 rodziców. W sumie zostało przeprowadzonych 21 konsultacji psychologicznych.

Pomoc psychologiczna w Szkole Podstawowej im. Janiny Porazińskiej w Boryszowie udzielana była w formie rozmów indywidualnych oraz w formie zajęć grupowych. W spotkaniach z psychologiem uczestniczyło 6 uczniów, w tym 3 dziewczynki, 3 chłopców. W tym czasie regularną opieką psychologiczną zostało objętych 3 uczniów. W trakcie trwania dyżurów psychologa zostały przeprowadzone zajęcia integracyjne w klasie I, IV, jak również były realizowane zajęcia warsztatowe w klasie zero.

Najczęściej występującymi trudnościami u uczniów były:

- trudności w relacjach społecznych,
- konflikty rówieśnicze,
- trudności w nazywaniu i wyrażaniu uczuć,
- trudności w radzeniu sobie z uczuciami,
- niskie poczucie własnej wartości,
- trudności w nauce,

- agresja,
- przemoc domowa.

Do zadań psychologa należało:

- zdiagnozowanie problemów uczniów,
- nawiązanie relacji terapeutycznej,
- praca w zakresie motywacji do nauki,
- praca w zakresie nazywania, wyrażania uczuć/emocji,
- praca w zakresie radzenia sobie z uczuciami/ emocjami,
- praca w zakresie rozwiązywania konfliktów rówieśniczych.

Dyżury psychologa w szkołach okazały się potrzebną formą wsparcia dla uczniów, rodziców i samych placówek oświatowych. Celem spotkań indywidualnych z psychologiem było określenie aktualnej sytuacji ucznia zarówno szkolnej jak i rodzinnej, specyficznych trudności szkolno-wychowawczych oraz w razie konieczności cykliczna praca terapeutyczna. Psycholog współpracował również z nauczycielami oraz rodzicami, celem określenia źródła konkretnych problemów. Efektem pracy psychologa miał być wzrost poczucia własnej wartości ucznia, nawiązywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami oraz dorosłymi w szkole, jak i poza nią, umiejętność rozwiązywanie konfliktów oraz reagowania w sytuacjach trudnych. Ogółem przepracowano 124 godziny.

Dyżur w szkołach był pełniony także przez psychologa z Centrum „PROGRES” z Kuluszek 2 razy w miesiącu wg ustalonego harmonogramu.

Ponadto we wszystkich szkołach z terenu gminy przeprowadzono programy profilaktyczne, dla 17 dzieci z rodzin patologicznych zakupiono podręczniki szkolne.

Dzieci z rodzin patologicznych miały możliwość wzięcia udziału w imprezie artystycznej z elementami profilaktyki alkoholowej.

POMOC SPOŁECZNA

W roku 2014 w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy w następujących formach:

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba rodzin
1.	Zasiłek stały	29
2.	Zasiłek okresowy	38
3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	25
4.	Zasiłki celowe i w naturze	112
5.	Dożywianie dzieci w szkołach	154
6.	Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	3
7.	Opłata za pobyt dzieci w domu dziecka	4
8.	Opłata za pobyt w domach pomocy społecznej	4
9.	Karta dużej rodziny	6

W ramach realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów wypłacano następujące świadczenia:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób
1.	Zasiłek rodzinny	861
2.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	26
3.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	42

4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	21
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	39
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	514
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	146
8.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	105
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	112
10.	Świadczenia pielęgnacyjne	22
11.	Zasiłek dla opiekuna	7
12.	Pomoc finansowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	22
13.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	89
15.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	40
16.	Składki na ubezpieczenie społeczne	10
17.	Ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców (roz. 85213)	3
17.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka wypłacana z zadań własnych gminy	73

EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

Dyrektor GZEAS z upoważnienia Rady Gminy w Grabicy prowadził indywidualne sprawy z zakresu pomocy materialnej dla uczniów. Z budżetu gminy w roku 2014 wydatkowano środki na ten cel zgodnie z przepisami rozdziału 8a ustawy o systemie oświaty w formie stypendiów szkolnych, które były przyznawane zgodnie z przyjętym regulaminem. Stypendia szkolne wypłacono 143 uczniom. Na dofinansowanie tego zadania gmina otrzymała dotacje z budżetu państwa w wysokości 80 % wydatkowanych na ten cel środków.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2014r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów dydaktycznych dofinansowano zakup podręczników szkolnych dla 46 uczniów.

GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

W ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwerozyjnego dokonano udrożnienia 16 440 mb rowów melioracyjnych na terenie gminy.

W ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwerozyjnego dokonano udrożnienia 18 025 mb rowów melioracyjnych na terenie gminy. Przeprowadzono kontrole posesji w zakresie utrzymania czystości i porządku oraz zasad przestrzegania przepisów przeciwpożarowych. Skontrolowano łącznie 110 posesji w następujących sołectwach: Rusociny, Lutostawice Rządowe, Boryszów, Kamocin.

Dwukrotnie w ciągu roku w 5 punktach na terenie gminy zorganizowano zbiórkę zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytych opon i odpadów wielkogabarytowych - zebrano ok. 23,5 t odpadów. Przeprowadzono akcję „Sprzątanie Świata”, podczas której dzieci i młodzież szkolna zebrała ok. 1,5 t odpadów. Wg. stanu na koniec 2014r. złożonych było łącznie ok. 1560 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Odebrano następujące ilości odpadów z terenu gminy:

- odpady komunalne zmieszane: 340,4 t,

- opakowania z tworzyw sztucznych: 73,2 t,
- opakowania z metalu: 10,7 t,
- opakowania ze szkła: 71,2 t,
- opakowania z papieru i tektury: 96,5 t,
- odpady ulegające biodegradacji: 19,7 t,
- popiół: 29,7 t.

Dokonano nasadzeń 267 szt. młodych drzew na gruntach stanowiących mienie gminne, zgodnie z decyzjami Starosty Powiatu Piotrkowskiego warunkującymi usunięcie drzew zastąpieniem ich nowymi nasadzeniami. Przeprowadzono zabiegi ochronne, polegające na założeniu opasek lepowych przeciwko szrotówkowi, na pnie kasztanowców rosnących na terenach Parków Zabytkowych w miejscowościach Brzoza i Szydłów.

Przeprowadzono kontrolę schronisk dla zwierząt w Wojtyszkach i Bełchatowie. Bezdomne psy w ilości 22 szt. stanowiące szczególne zagrożenie dla otoczenia, odłapano i przekazano do schroniska dla zwierząt w Bełchatowie. Według stanu na dzień 31.12.2014 r. w schronisku dla zwierząt w Bełchatowie znajdowało się 11 psów z terenu gminy, natomiast w schronisku dla zwierząt w Wojtyszkach znajdowało się 21 psów z terenu gminy.

Kontynuowano nieodpłatną dla rolników zbiórkę padłych zwierząt z gospodarstw rolnych.

Poniesione wydatki obejmowały również koszty eksploatacji gminnej oczyszczalni ścieków oraz badania i analizę ścieków.

Ilość podpisanych umów na wywóz nieczystości płynnych samochodem asenizacyjnym wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła 828 szt. (przybyły 62 umowy). Na zbiorowe odprowadzanie ścieków ilość umów osiągnęła liczbę 127 szt. (przybyło 48 umów), w tym: 81 w Grabicy, 46 w Lutostawicach Rządowych.

Jak co roku prowadzone były prace związane z bieżącymi remontami i konserwacją oświetlenia ulicznego oraz z bieżącym utrzymaniem i konserwacją obiektów i sprzętu komunalnego.

W gminnym zasobie nieruchomości wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. znajdują się 393 działki o powierzchni 240,92 ha i wartości 1.964.751,77 zł z czego 268 działek o powierzchni 128,87 ha stanowią drogi, w tym 21,99 ha drogi wewnętrzne.

Część gruntów z zasobu gminnego jest użytkowana rolniczo na podstawie zawieranych umów dzierżawnych. W posiadaniu 8 wieczystych użytkowników jest 5 działek o powierzchni 0,91ha, którzy z tego tytułu uiszczają opłaty roczne.

Wydatki majątkowe:

1. W dniu 10.10.2014 r. dokonano odbioru końcowego zadania polegającego na zamontowaniu 112 szt. nowych opraw sodowych energooszczędnych 70 W, oświetlenia ulicznego w miejscowościach: Lutostawice Rządowe, Lubanów, Dziwle, Kamocinek, Kobyłki, Majków Mały, Twardosławice, Ostrów. Wykonawcą robót był Zakład Elektroinstalacyjny „ELKON – BABY” z siedzibą w Babach.
2. W październiku wykonano oświetlenie terenu placu przy Ośrodku Zdrowia w Grabicy. Zamontowano 3 oprawy oświetleniowe, linię zasilającą i szafę sterującą. Równolegle wykonano również, oparty na 4 kamerach system teledozoru tego terenu, który podłączono do kompleksowego monitorowania gminnych obiektów.
3. Po uzyskaniu deklaracji mieszkańców o przyłączeniu się do kanalizacji, w lipcu podpisano umowę z firmą EKOPLATFORMA z Piotrkowa Tryb. na wykonanie dokumentacji projektowej kanalizacji. Początkowo zakładano zakończenie prac projektowych z uzyskaniem pozwolenia na budowę do końca 2014 r., jednak z uwagi na problemy z uzyskiwaniem zgód mieszkańców na lokalizację sieci,

konieczność wprowadzania zmian do projektu oraz wyjaśnianie nieścisłości w mapach udostępnianych przez powiatowy ośrodek geodezji – proces projektowania wydłużono do końca marca 2015 r.

4. Umowę na wykonanie rozbudowy budynku zaplecza stadionu w Szydłowie podpisano z Wykonawcą w czerwcu, a roboty budowlane zostały zakończone w sierpniu. W ramach rozbudowy wykonano dodatkowe pomieszczenie na przebieralnię, zmieniono komunikację wewnętrzną oraz odnowiono elewację całego budynku.
5. W dniu 10.10.2014 r. dokonano odbioru końcowego zadania polegającego na zamontowaniu 112 szt. nowych opraw sodowych energooszczędnych 70 W, oświetlenia ulicznego w miejscowościach: Lutosławice Rządowe, Lubanów, Dziwle, Kamocinek, Kobyłki, Majków Mały, Twardosławice, Ostrów. Wykonawcą robót był Zakład Elektroinstalacyjny „ELKON – BABY” z siedzibą w Babach.
6. W roku budżetowym wydatkowano środki finansowe na III ratę (końcową) płatności za nabyty w 2012 r. zabytkowy park wraz z nieruchomościami w Szydłowie.

KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

W roku 2014 organizowane były następujące uroczystości oraz spotkania kultywujące tradycje lokalne:

- w Gimnazjum im. M. Konopnickiej w Szydłowie odbyło się przesłuchanie uczestników XIII edycji Przeglądu Kolęd i Pastorałek,
- zespół Grabczanie wystąpił z repertuarem kolęd i pastorałek w parafiach: Szydłów Kolonia, Tuszyn, Karlin, Wadlew,
- na terenie Społecznego Gimnazjum w Brzozie odbył się Sportowy Piknik Rodzinny zorganizowany w ramach programu „WF z klasą” przy współudziale Gminy Grabica,
- dla osób aktywnie działających społecznie na rzecz gminy zorganizowano wyjazd do łódzkiej Atlas Areny na koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”,
- zespół Grabczanie wziął udział w VII Przeglądzie Pieśni i Tańców Ludowych - Mzurki 2014,
- w dn. 24.08.2014 odbyło się doroczne Gminne Święto Plonów połączone z jubileuszem 90-lecia OSP w Szydłowie,
- w sierpniu na festynie ludowym z okazji święta Najświętszej Marii Panny Częstochowskiej patronki parafii w Żeroniach wystąpił zespół Grabczanie.

Ponadto z budżetu gminy w roku 2014 wydatkowano środki w ramach dotacji podmiotowej na bieżące funkcjonowanie instytucji kultury – Gminnej Biblioteki Publicznej w Grabicy.

KULTURA FIZYCZNA

Upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu w gminie zajmowały się: kluby sportowe, Ludowe Zespoły Sportowe i młodzież szkolna.

W 2014 r. w ramach realizacji programu współpracy Gminy Grabica z organizacjami pozarządowymi udzielono wsparcia finansowego z budżetu gminy w wysokości:

- 13 500 zł – ULKS „Brzozanin” przy SP w Brzozie,
- 13 500 zł – MLKS „Olimpix” w Kamocinie,
- 51 000 zł - UMKS „Grabka” w Grabicy.

Na terenie gminy zorganizowano zawody strzeleckie o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy, powiatowe zawody strzeleckie w ramach XV Spartakiady Władz Samorządowych Powiatu Piotrkowskiego i wojewódzkie zawody strzeleckie w ramach Spartakiady Władz Samorządowych Województwa Łódzkiego.

Ponadto reprezentacja samorządowców gminy uczestniczyła w XV Spartakiadzie Władz Samorządowych Powiatu Piotrkowskiego w następujących konkurencjach: kręgle, tenis stołowy, siatkówka, rekreacja, piłka nożna, strzelectwo.

Na terenie gminy zorganizowano również IV Wojewódzki Turniej Młodzików o Puchar Wójta Gminy Grabica w zapasach w stylu klasycznym.

W dniu 21.09.2014r. w hali sportowej i na stadionie w Szydłowie zorganizowano obchody jubileuszu 10-lecia Uczniowskiego Młodzieżowego Klubu Sportowego „Grabka”. Podczas uroczystości dokonano otwarcia nowych pomieszczeń dla klubu.

W dniu 15.11.2014 r. ULKS Brzozanin przy SP w Brzozie zorganizował turniej pod patronatem Wójta Gminy Grabica: „Pierwszy krok zapaśniczy w zapasach w stylu klasycznym”

Podczas roku szkolnego w salach sportowych przy szkołach w Boryszowie, Brzozie, Szydłowie i Woli Kamockiej oraz hali sportowej Gimnazjum w Szydłowie organizowane były nieodpłatnie zajęcia sportowo – rekreacyjne.

Wydatki majątkowe:

We wrześniu zakończono budowę zewnętrznej siłowni i placu zabaw dla dzieci w Grabicy. Plac zabaw dla dzieci został wyposażony w zestaw wielofunkcyjny i wyposażenie jak: huśtawki, bujaki, kierownica, walec, biegacz i wahadło, a zewnętrzna siłownia dla dorosłych posiada 12 stacjonarnych urządzeń do ćwiczeń. Na tę inwestycję uzyskano dofinansowanie z budżetu UE w kwocie 127 000 zł. Podpisana została umowa o dofinansowanie projektu, jednak ze względu na długotrwały proces rozliczania przyznanych środków dotacja wpłynie do budżetu w 2015 r.

SKARBNIK GMINY
Dorota Bednarczyk
mgr Dorota Bednarczyk

WÓJTA
Krzysztof Kuliński
mgr inż. Krzysztof Kuliński